Ember.

Néhány nap mulva tiz esztendős fordulóponthoz értünk. Tiz esztendeje lesz annak a napnak, amikor százezrek és milliók öldöklő csatája megkezdődött. Tiz év után megrabolva, kifosztottan nézünk vissza a szomoru multra és felmerült bennünk a kérdés: vajjon tanultunk-e a hosszu évtized alatt. Szomoruan valljuk meg, hogy nem. Mi csak átéltük, mi csak átverekedtük, mi csak átszenvedtük a népek tusáját. A négy és féléves véreső után nem a béke jött közénk, a felkorbácsolt emberi szenvedély trónokat döntött, országokat söpört el, nemzeteket vert bilincsbe és forradalmakat gyujtott lángra. Mindenki többet akart, mint amennyi megillette volna, az emberélet ára nem drágult.

Szomoru évtized után, uj évtized küszöbén térj magadhoz ember. Párologjon már el fejedből a vér nyomasztó mámora, józanodj ki, eszmélj. Lásd be Ember, hogy elég volt a gyülölködésből, elég volt a pártviszályból, öltsd magadra ismét emberi méltóságod palástját, légy ujra ember, legyen ujra munkakedved. Szeressük egymást ujra, ugy, mint régen, a napsütéses békeévek idején, ne legyen válaszfal, sem barrikád a fajok, felekezetek, ember és ember között, legyen ujra munka, alkotó produktiv munka után reális dus aratás. Ne feledkezzünk meg arról, hogy a trianoni mütéten négy végtagját amputálták le Nagymagyarországnak és Csonkamagyarország magára hagyva nem élhet tovább. Térjen vissza mindenki régi foglalkozásához, a tanitó tanitson haza- és emberszeretetre, ne hintse a gyülölködés magvát, a paraszt forditson hátat a politikának és hasitsa fel a föld testét, hogy dus aratással épithessen a romok felett. Nyissa ki minden ember szivét a Humanizmus szent igéi előtt, legyünk ujra emberek. Az uj éviized kopogtat a kapun. Emberek munkára fel!

— **A BSE** pénteken meg nem tartott gyülését ma, hétfőn este fél 9 órakor tartja meg a Nemzeti Szálloda külön termében.

A tegnapi vásár.

Csoda esett meg. A vasárnap és a vasár eső nélkül mult el. A rekkenő hőségben szinte zsuffolva álltak a teletömött sátrak, vevő azonban nem sok akadt. Akadt itt-ott egy-egy ember, aki felesleges pénzét csecsebecsékre adta, meg néhány falusi ember is, akiknek öröm a vásár és virtus a vásárfia, de igazi rendes forgalom alig volt.

A falu se keresi annyira már a vásárokat, a sátras embereket kiszoritják lassan-lassan a nagy, kirakatos üzlet-üzemek. Mint eddig is szokásomban volt, elmentem megnézni a bajai vásárt keresztül-kasul.

A diagnózist már megállapitottam, hogy nem volt a legrendesebb vérkeringésü ez a vásár, de ugye, akik nem voltak a vásárban, mégis kivánesiak, mi volt ott . . . A járásbiróság előtt a cserepesek és edényesek helyezkedtek el. Ezek a százezrek világában éltek, ami arra késztetett, hogy tovább menjek. Kerestem a mutatványos bódét, de nem találtam, helyette két zörgő ringlispil bőgte „fülbemászó" melódiáit, amit szintén két hajóhinta hullámzása fejezett be.

A csikorgó zajból a játékosokhoz tértem át. Nincsen már, meghalt a hétkrajcáros kedves játék. Egy kis labda tizezer és igy feljebb. Egy főzőkanál 3—5 ezer korona. Még legjobban a simmipapirlabda fogy.

A vásznasok sátrait nagyon kevesen keresik. A szegény polgár embereknek élelemre kell a pénz, a falu pedig már nem keresi a sátrakat.

Kigördültek már ilyen kicsinyes dolgokból. Az árak a közepes árnivón mozogtak; reggel magasabbak voltak, délre enyhültek, délután határozott lanyhulás volt. A lerándult pestiek igyekeztek az áruikon tuladni s igy valóságos tőzsdei helyzet keletkezett.

Nem tudom, ugy nem szerettem látni ezeket az izzadó erőlködő árusokat, amint hiába kinálgattak s a vevő csendes vigyorgással ment tovább . . .

Nem szerettem látni és mégis láttam.

Talán ősszel jobb lesz minden. Hiszen: „jön a szanálás."

—

Az öreg koldus tolvajbandája.

— Törvényszéki tárgyalás. —

Érdekes esetet tárgyalt tegnap a bajai törvényszék. Egy öreg koldus áll a büneset középpontjában aki furfangosságával, előrelátó intézkedésével a betörések egész sorozatát követte el másik három társával.

Tavaly nyáron még megszokott helyén állt Hercegszántón az öreg koldus, kéregetett s igy tengette életét. Még az év ez időszakában társul szegődött mellé egy *Bisztricki János* nevü ember, egy szebb élet lehetőségét tárta fel az öreg előtt azzal, hogy „nem kell neked itt állnod reggeltől estig a semmiért, lehetsz te gazdag is és élhetsz ugy, mint egy ur, nem kell koldulni, hanem majd lecsapolunk egy keveset valamelyik gazdag ember vagyonából." Az öreg koldus ráállt a tervre s meg is szervezték a betörő társaságot, amely négy egyénből állott: az öreg koldusból, Bisztrickiből és másik két cimborából. A társaság már előre vette fel előjegyzéseit, hogy bizonyos időpontokban melyik helyen fognak betörni s igy a közös tanács határozata szerint első áldozatul tavaly szeptemberben *Róth Ignác* dávodi kereskedőt szemelték ki. Az öreg 76 éves ember a legnagyobb körültekintéssel végezte ezt az ügyet.

Éjjel jött össze az öreg koldus bandája Róth Ignác háza előtt. Bisztricki a másik vállán felkapaszkodva átugrott a magas falon, kinyitotta a kaput, beengedte másik két társát. Az öreg kint maradt vigyázni. A betörők kiásták a falat s a boltban levő árut cukrot s finomabb szöveteket elrabolták. A munkájuk befejezése után arra jött a csendőrjárőr de nem vették észre a meglapuló embereket. Az osztózkodás a falu határában történt.

A másik betörést Hercegszántón követték el, ahol *Kovács Antal* házafalát ásták ki és ruhát, fehérneműt, ágyneműt raboltak el. A rablásnál azonban a tolvajok vésője, egy kabát és sapka maradt a helyszinen, amiből megállapitották, hogy az öreg koldus tulajdonai.

A nyomozás során valamennyi tettes kézrekerült.

Pénteken tartották meg a törvényszéki tárgyalást. A törvényszék Bisztrickit két és fél évi, az öreg koldust hat havi, a harmadik tettest hat havi fogházra itélték. A negyedik tettes fölött nem itélkezhetett a biróság, mert az közben megőrült s az elmegyógyintézetbe szállitották.

ANAPESEMENYEI

A vásári tolvajok.

A tegnap lezajlott országos vásáron aránylag kevés lopás és zsebmetszés történt. Ez az aránylag kevés lopás nem a véletlennek köszönhető, hanem a rendőrség preventiv intézkedésének, amelyet még a békeidőből vett át az államrendőrség. A rendőrség ugyanis a vásárt megelőző napokon razziát tart a vasuti állomásokon, a hajóállomásokon és az ismert, professzionátus tolvajok és zsebmetszők egyenesen beleszaladnak a rendőrség karjaiba.

A vásári tolvajok és zsebmetszők egyrésze azonban ismeri már a rendőrség ezen jó szokását és igyekszik meglógni a rendőrség elől. Leszállnak egy megálló helynél, a szállásvárosi állomásnál, a szőlőknél és gyalogosan jönnek be a városba. Hiába. Sorsukat nem kerülhetik el, mert a rendőrség a kurtakocsmákban és egyéb buvóhelyeken is tart razziákat. Ezeket a notórius tolvajokat aztán vendégszerető fülkékbe dugja a rendőrség és a vásár után ujra szélnek ereszti.

A vásári tolvajok egy nagy kontingensét elvette Bajától — Trianon. Nevezetesen a legtöbb notórius, professzionátus vásári cigánytolvaj Őrszállásról, Topolyáról, Bácsérről került ki. Ezek a községek most szerb megszállás alatt vannak és igy az ottani tolvajok önkéntelenül kerülik Baját. Azonban igy is jut még elég számmal egy-egy vásárra vásári tolvaj.

—

— **Rendeletileg állapitják meg a maximális kamatot.** Az uzsoráról a káros hitelügyletekről szóló törvény szerint az évi 8 százalékot meghaladó kamat követelése megálla-

URÁNIA MOZGÓ BAJA

1924. julius hó 23-án és 24-én este fél 9 órakor.

Dumas világhirü regénye.

Gróf Monte Christo

Filmregény 2 részben.

I. rész szerdán, II. csütörtökön.

Elegans és olcsó! Csoda szép teniszcipők, Tartós és szép!

duplatalpu szandálok és fehér fasarku cipők érkeztek, egyes pár cipők mélyen áron alul, minden szám és formában. — Győződjön meg. — Árban és minőségben szenzáció!

STELLNER ZSIGMOND cipőüzlete Baja, Vörösmarty ucca 1. szám. (Grauaug ház.)